

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/3354-1
Saksbehandler Øystein Fritzen

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret 2023 - 2027	19.06.2025
Helse- og omsorgsutvalget 2023 - 2027	10.06.2025
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	10.06.2025
Formannskapet 2023 - 2027	12.06.2025

Reduksjon i antall VTA-plasser på Avigo AS

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Grimstad kommune reduserer antall plasser med seks (6) fra dagens 42 VTA-plasser i skjermet virksomhet ved Avigo, til 36.

Vedlegg

VTA sak Grimstad kommune - Avigo sine vurderinger

Kommuneplanen

Saken er relevant for Innsatstrappen og kommunens plan for forebyggende arbeid.

Sammendrag

Det vises til politisk sak 240/2024 og vedtatt tekstforslag nr. 13:

AVIGO gir et viktig, men ikke lovpålagt tilbud i trygge omgivelser til mennesker som trenger varig tilrettelagt arbeid. Kommunestyret ber om at det utarbeides en plan i forkant av at medarbeiderne eventuelt overføres fra varig tilrettelagt arbeid i skjermet virksomhet (VTA-S) i AVIGO til ordinære virksomheter (VTA-O). Planen må beskrive hvordan medarbeiderne kan gis et godt og tilpasset tilbud også etter en eventuell overgang. Konsekvensen for AVIGO bes også beskrevet.

Det sentrale spørsmålet i denne saken er i hvilken grad det er mulig å gi alternativt forsvarlig tilbud for inntil 20 personer som i dag er ansatt ved Avigo AS, i varig tilrettelagt arbeid. Et annet viktig spørsmål er hvilke tjenestebehov den enkelte deltaker har, og hva tjenestene vil koste kommunen. Saken belyser om enkelte kan nytte seg av muligheten av varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet (VTA-O).

Fakta

Dagens medfinansieringsavtale mellom Avigo AS og Grimstad kommune, rommer 42 fulltidsplasser i tiltaket varig tilrettelagt arbeid (VTA). Oppsigelsestiden for avtalepartene er tolv måneder. Avigo AS har arbeidsgiveransvar for deltakerne i henhold til Arbeidsmiljøloven. Fra slutten av april 2025 er det av budsjettmessige hensyn, innført midlertidig stopp i innvilgelse av

nye VTA plasser i ordinær virksomhet i Nav Agder.

Tiltaksforskriften om varig tilrettelagt arbeid

Arbeidet skal bidra til å opprettholde og utvikle ressurser hos arbeidstakerne gjennom tilrettelagt arbeid og kvalifisering gjennom produksjon av varer og tjenester.

Med ressurser menes her personlige ferdigheter som er viktige i tilknytningen til arbeidslivet, både i arbeidet i tiltaket og ved eventuell overgang til andre tiltak og/eller ordinært arbeidsliv. Slik overgang skal vurderes jevnlig.

Arbeidsinstruksjon og kvalifisering av arbeidstakere er et ansvar for virksomheten. Andre viktige oppgaver vil være sosial trening og motivering. Det er tiltaksarrangørens ansvar å sørge for nødvendig yrkesfaglig, pedagogisk og attføringsrettet kompetanse innen sitt virksomhetsområde. Tiltaksarrangøren har ansvar for å tilby den enkelte arbeidstaker tilrettelagt arbeid.

Arbeidsoppgavene som tilbys må kontinuerlig evalueres og endres ut fra de behov og forutsetninger arbeidstakerne/søkerne har.

Tiltaksarrangør bør tilby arbeidstakerne arbeid innenfor næringer som har tilknytning til lokalsamfunn/kommune, slik at de kan få en kompetanse som kan gi bedre muligheter for integrering i det ordinære samfunns- og arbeidsliv.

VTA i skjermet virksomhet

Tiltaksarrangør skal kunne tilby arbeidstakerne tilrettelagte kvalifiseringsopplegg. Kvalifiseringen bør tilknyttes bedriftens virksomhet og individuelle kvalifiseringsplaner. Kvalifiseringen må tilpasses den enkeltes forutsetninger og bør organiseres i avgrensede enheter med delmål som kan bygge på hverandre. Gjennomført kvalifisering må kunne dokumenteres.

I den grad det er mulig bør det faglige innholdet innrettes slik at det kan vurderes for godskriving i forhold til offentlig godkjent opplæring.

Den individuelle kvalifiseringsplanen utvikles i nært samarbeid med arbeidstakeren som har medansvar for gjennomføringen. Vedkommende har i denne forbindelse rett til veiledning for å nå kvalifiseringsmålene. Kvalifiseringsplanen skal jevnlig evalueres og videreutvikles ut fra den enkeltes forutsetninger.

Når kvalifiseringen rettes mot overgang til andre tiltak/ordinært arbeidsliv, har NAV-kontoret et særlig ansvar for å vurdere å legge til rette for de ulike virkemidler som til enhver tid anses nødvendig og hensiktsmessig for videre attføring.

VTA i ordinær virksomhet

Varig tilrettelagt arbeid i ordinære virksomheter kan opprettes enkeltvis eller som flere plasser i samme bedrift. Det er den enkeltes ønsker, behov og forutsetninger som er avgjørende for om det skal opprettes VTA plasser i det ordinære. Plassene er knyttet til den enkelte tiltaksdeltaker. NAV er ansvarlig for opprettelse og oppfølging.

Arbeidsgiver må kunne tilby brukerne et individuelt tilpasset opplegg etter den enkeltes forutsetninger og med nødvendig oppfølging. Arbeidsgiver har ansvaret for at det oppnevnes en fadder for den enkelte deltaker i bedriften.

Arbeidsgiver har ansvaret for at det oppnevnes kontaktperson som ivaretar kommunikasjon og samarbeid med NAV. Arbeidsgiver er forpliktet til å rapportere etter nærmere avtale (minst en gang i året). Rapporten skal inneholde dokumentasjon om deltakerens utvikling i arbeidsforholdet og hvilke tilpasninger som er gjort for å øke deltakerens mestringsnivå.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Grimstad kommune sin årlige kostnad per VTA-plass i skjermet virksomhet, er om lag kr. 50.000,-.

Beløpet tilsvarer 25% av kostnaden per plass. Resterende 75% dekkes av den statlige delen i Nav. Alternativt tilbud i kommunen vil årlig koste Grimstad kommune, i gjennomsnitt, om lag kr. 234.000,- per deltaker. Kostnaden fremkommer som et gjennomsnitt for de som har fått sitt tjenestebehov vurdert.

Kostnadene for kommunen ved VTA i ordinær virksomhet vil være lavere enn i VTA i skjermet virksomhet. Det er ikke aktuelt med lønnskostnader for kommunen til deltakere i VTA-O, fordi disse har uføretrygd. Kommunen må påregne noe utgifter til arbeidsklær og eventuelt obligatorisk opplæring i tilknytning til arbeidet, hvis det er påkrevd. Deltakerne vil også bidra med å løse arbeidsoppgaver, som kommunen ellers måtte løst med ordinært lønnet arbeidskraft.

Kommunestyret besluttet finansiering av plassene på Avigo i 2025, og la til grunn at 20 plasser skulle sies opp i budsjettprosessen for 2026, under forutsetning av overføring av disse plassene til VTA-O. Utredningen i denne saken viser at et realistisk anslag er at det kan reduseres med 6 plasser på Avigo med en positivt økonomisk konsekvens. En ytterligere reduksjon utover dette vil innebære at Grimstad kommune i stedet vil pådra seg betydelig høyere kostnader.

Vurderinger:

I arbeidet med saken er det gjennomført en rekke møter mellom Nav Grimstad, Tjenesten Arbeid og aktivitet, Virksomhet Forvaltning og koordinering, Nav Agder og Avigo AS. Forhold som omhandler konsekvensen for AVIGO, er beskrevet i vedlagt rapport. Rapporten er utarbeidet av AVIGO. Konsekvensanalysen tar for seg tre områder og det vises til side 8, 9 og 10 i rapporten:

- Redusert kapasitet og mangfold i arbeidsarenaene
- Tap av fagmiljø og verdifull kompetanse
- Betydelige inntektstap som begrenser mulighetene for utvikling og investering

Arbeid og aktivitet ved virksomhet Livsmestring har, i samarbeid med Avigo og virksomhet Forvaltning og koordinering i Grimstad kommune, gjennomført en grundig vurdering av deltakerne ved Avigo. I gjennomgangen ble det drøftet ulike alternativer som de ansatte i VTA i skjermet virksomhet, trolig kan være i behov av. 39 ansatte er vurdert. 3 ansatte, i tillegg til 39, har en plan om enten avslutning eller flytting til annen kommune. I dag står 2 innbyggere på venteliste. De på venteliste er ikke vurdert.

Det er vurdert at inntil 5 deltakere kan være aktuelle for VTA i ordinær virksomhet, forutsatt tett oppfølging av tålmodige ansatte i nærheten.

Det anbefales at disse 5 overføres til VTA-O, og at antall plasser reduseres med ytterligere 3 som avsluttes. Det anbefales å øke antall plasser i VTA i skjermet med 2 på venteliste. Antall i VTA skjermet ved Avigo reduseres følgelig med i alt 6 plasser.

Det har ikke vært mulig å identifisere de inntil 20 personene i en eventuell oppsigelsesprosess. Utvalgskriteriene vil ikke være klare før en slik prosess formelt har startet. Derfor er tjenestebehovet for hver enkelt ansatt i VTA hos Avigo, vurdert av Forvaltning og koordinering.

Virksomhet Forvaltning og koordinering sin faglige vurdering følger her:

«Basert på gjennomgang av brukere ved Avigo bosatt i Grimstad kommune vurderer Forvaltning og koordinering at samtlige har behov for et dagtilbud innen psykisk helse/rus og habilitering for å dekke kravene til nødvendige helse- og omsorgstjenester etter hol. § 3-2 første ledd nr. 5. Det vurderes at uten dagtilbud ved Avigo vil behov for andre helse- og omsorgstjenester kunne øke og skyve brukere lenger opp i innsatstrappen.»

Konklusjon

Det anbefales at Grimstad kommune reduserer antall plasser med 6, fra dagens 42 VTA-plasser i skjermet virksomhet ved Avigo, til 36.